

Kära kollegor,

sedan några år tillbaka har tyska språket två ortografier.

Den ena ortografin är den som utvecklats sedan Goethes tid och som hävdats hela 1900 talet igenom. Det är den ortografi som användes av Theodor W. Adorno, Hannah Arendt, Ingeborg Bachmann, Walter Benjamin, Heinrich Böll, Elias Canetti, Paul Celan, Friedrich Dürrenmatt, Albert Einstein, Sigmund Freud, Max Frisch, Hermann Hesse, Franz Kafka, Niklas Luhmann, Thomas Mann, Robert Musil, Rainer Maria Rilke, Nelly Sachs, Arthur Schnitzler, Max Weber och Ludwig Wittgenstein, när de skrev och publicerade sina arbeten. Det är litteraturens, filosofins och vetenskapens ortografi.

Den andra ortografin har framtagits på statens uppdrag. Den är undermålig och försvårar möjligheten att otvetydigt uttrycka fakta och idéer. Och den skall trots folkets motvilja drivas igenom av byråkratin genom att föreskriva den för skolböcker och officiella texter. Stora majoriteten av de tyskspråkiga intellektuella sätter sig emot denna av staten påtvingna ortografi. En av de bästa tidningarna i Tyskland, Frankfurter Allgemeine, vägrar att använda den. De mest ansedda tyska bokförlagen, t ex Hanser, Suhrkamp, Diogenes, Piper, vägrar att använda den. Samtidigt får dock tyska, österrikiska och schweiziska skolbarn lära sig att den bättre ortografin är "föråldrad".

Tyvärr finns det förlag som har ställt sig på byråkratins sida och bestämt sig att i fortsättningen använda den "nya" ortografin. Men många tyska författare som samarbetar med dessa förlag yrkar på att åtminstone få sina böcker publicerade i den traditionella rättskrivningen. De har dock tyvärr ingen möjlighet alls att påverka ortografin i de böcker som översätts till tyska. Medan den tyska litteraturen nästan uteslutande publiceras i den förment "föråldrade" rättskrivningen, publiceras de flesta böcker av utländska författare hos t ex Fischer och Rowohlt i den av administrationen stadgade "nya" ortografin.

Vi vädjar till er, kära kollegor, att ansluta er till vårt initiativ och stödja våra bemödanden.

När er nästa bok skall komma ut i ett tyskt förlag, gör som vi och yrka på att den trycks i den framvuxna och beprövade ortografin. Era läsare kommer att tacka er.

Med vänlig hälsning

Horace Engdahl Hans Magnus Enzensberger Georges-Arthur Goldschmidt

Günter Grass Lars Gustafsson Elfriede Jelinek György Konrád

Reiner Kunze Stanisław Lem Siegfried Lenz Claudio Magris Harry Mulisch

Adolf Muschg Sten Nadolny Cees Nooteboom Patrick Süskind

Martin Walser Christa Wolf

*Berlin, 7 oktober 2003*